

Virserums hembygdsblad 8/23

Julskyltningen på 1930-talet

I takt med att antalet affärer ökade i Virserum blev det också en stark tradition att ordna julskyltningar i affärernas fönster. Dagen innan täcktes skyltfönstren med brunt papper och på själva julskyltningdagen avslöjades vad som dolde sig i fönsterna.

Erik Kjällström från Slagdala har i en dikt berättat om vad man kunde hitta i Virserum på en julskyltningssöndag något år på 1930-talet.

Ernst Karlsson med sina nötter
Hos Joel Pettersson ha vi medel mot kalla fötter
Kooperativa med sina enar i gängse priser de sig förenar

Hos Hanna Larsson med sina dockor
hon lockar folk i stora skockor
En sväng om knuten då var väl dumt
Hos C T Karlsson där va då skumt

Snett över gatan jag kosan styr
till Gustav Karlsson där har vi en ångmaskin i miniatyr
Man mycket ser men inget händer
från Åbrons krön jag beundrar Virserums änder

Ernst Uebel med sin lampa lilla
han lockar folk med sina möbelstilar
Då var Gripsholm å Chippendal
på golvet låg en matta hal

Från Norrmans skidor jag fram mig stakar
på krokig kantsten till herr Kindahl där siden brakar

Sen kom klockan till åttataget
då var jag framme vid Slakteribolaget
en liten gris på ett långsmalt fat
och bakom honom en massa mat
en såg jag sig om munnen sleka
i en annan på en större sylta peka
det röda äpplet är lille nasses lömska grin.
O vad mat bakom detta svin

Jag tänkte just nu att tiga still
Men på ömse sidor fanns ju massor av burkad sill
En röst bland hopen
nä gå å bada
om några steg var jag framme hos Kalle å Ada.

För dagens Virserumsbor är kanske en hel del av rimmets affärer välkända medan andra har fallit i glömska. Här kommer dock en kort genomgång av affärerna som omnämns.

Ernst Karlsson

Han är kanske mest känd som kommunalman och huvudman/kamrer i Virserums sparbank. Men till vardags drev han även en egen spannmålsrörelse.

Tidningsannons 1929

Joel Petersson

När Joel Petersson återkom 1927 efter fyra år i USA övertog han den skoaffär som C A Holmér hade drivit på Storgatan. Senare flyttade Joel sin affär till Kyrkogatan, mitt emot kyrkan. Många kommer ihåg alla resor som Joel ordnade under nästan 50 år.

Tidningsannons 1934

Kooperativa

Dagens Coop kallades på 1930-talet för Kooperativa. Men affären har en lång historia bakom sig. Virserums Arbetares Konsumtionsförening upa bildades 1903 och från 1920

skedde en nybildning under namnet Virserums Kooperativa Handelsförening. Den låg då på Brogatan 3 (huset kallas fortfarande för Annexet) med O G Axemo som föreståndare.

Hanna Larsson

Hennes föräldrar var Johan och Ida Larsson, som på 1800-talet var innehavare av Holmens gård. Hanna startade sin manufakturaffär 1918 i en liten lokal men flyttade sin affär 1922 till huset på Storgatan 33 för att 1939 få tillgång till större lokal på Storgatan 23. I sin affär sålde hon tyger, sybehör, strumpor, klänningar, jumpers, väskor och garner m.m. På 1930-talet var hennes julskyltningar välkända och här förekom också leksaker och dockor. Men nödrimmets "skockor" ovan är nog en okänd företeelse.

Tidningsannons 1934

C T Karlsson

På Storgatan 33 fanns den välbekanta C T Karlssons slakteri- och charkuteriaffär. Carl Teodor Karlsson öppnade sin affär 1912. Han köpte upp slaktdjur, får, grisar och kalvar för vidareförädling. Genom rökning, saltning m.m. tillverkade han alla slags charkuterivaror. Han saluförde även smör, ägg, hudar och skinn. Sedan han slutat med affärsverksamheten övertogs denna av flera andra innehavare.

Tidningsannons 1929

Gustav Karlsson

Efter avslutad skolgång i Virserum arbetade Gustav Karlsson både i Blekinge och Östergötland innan han 1931 återvände till Virserum. En pappershandel på Storgatan 36 (bredvid Goods konditori) var till salu och Gustav Karlsson köpte den. Året därefter köpte han en enkel tryckpress för tillverkning av fakturor, visitkort etc. I pappershan-

deln såldes inte bara papper utan en mängd olika varor, kanske också den ångmaskin som nämns i julrimmet. Pappershandeln hade Gustav Karlsson kvar till 1958 då den såldes, men tryckeriet fortsatte han med ännu många år.

Uebel

Den första möbelhandlaren i Virserum var A. E. Carlsson, som 1909 öppnade sin affär i det fd garveriet mellan Strandvägen och Storgatan. Denna affär övertogs 1927 av Ernst Uebel och han flyttade den 1934 till stora och ljusa lokaler på Storgatan. Den affären kom att bli en välkänd och etablerad rörelse. Under storhetstiden levererade möbler, ofta tillverkade i Virserum, över hela landet, som då fraktades med egna lastbilar. Sedn Ernst Uebel avlidit drevs affären vidare till 1985 då den stängdes för gott.

Bröderna Norrman

Under årens lopp har det funnits flera järnaffärer i Virserum. En av de välbekanta var Bröderna Norrmans järnhandel på Kyrkogatan 4 (bredvid Handelsbankens hus). Bröderna Norrmans järnaffär startades 1917 av bröderna Gunnar och Erik. Efter att Gunnar avlidit 1925 gick hans bror Edvin in som delägare. Edvin hade vid den tidpunkten en egen skoaffär på Storgatan 21, som han avvecklade. I en notis i tidningarna 1924 kunde man läsa att järnhandeln sålde allt som hör till en välsorterad affär exempelvis Eskilstuna-smiden, byggnadsartiklar, lantbruksredskap, verktyg och material för möbelindustrin. Verksamheten överläts 1958 till Nya Järnboden som flyttade lagret till sin butik. Själva butikslokalen övertogs av Virserums färghandel (sedermera Butik Kyrkbacken).

Slakteribolaget

I en anmälan till handelsregistret i april 1929 anmälde Herman Karlsson, Fagerhult och Johan Jönsson, Växjö att de skulle öppna en affär i Virserum med namnet Virserums slakteribolag. Dessutom inrättades en filial i Målilla. Men redan efter ett par dagar anmäldes att verksamheten hade upphört (om den nu överhuvudtaget kommit igång). Istället var det Victor Lidbom som fortsatte försöket, nu under namnet Virserums Slakteribolag Eftr. Affären fanns på Kyrkogatan 8 – filial i Rosenfors – och den var verksam till 1934 då företaget gick i konkurs.

Tidningsannons 1929

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING
Bli medlem genom att betala in 150 kr på bg 5241-0263.